

Merike Kivimäe: 32. Keskkool tahab lastele pakkuda midagi enam kui vaid tunde

Kooli juubeli puhul kohtusin väga värvika ja jutuka Tallinna 32. Keskkooli vilistlase ja Haridusameti töötaja Merike Kivimäega, kes praegu töötab Haridusametis linnasüsteemis, aga 1975. aastal läks ta esimesse klassi siia samasse 32. Keskkooli, kus ta käis gümnaasiumi lõpuni.

Missugune oli meie kool siis, kui sa kooli läksid, 1970ndatel?

Sellel ajal oli tohutu arv paralleele, oli a, b, c, d, e. Minu meelest f-klassini välja. See oli vabariigi suurim kool, sel ajal oli üle 1200 õpilase. Direktoriks oli Harri Kelder ja üheks saksa keele õpetajaks oli Ene Kasak. Eks siia on ikka jäänud neid õpetajaid, kes ka sel ajal õpetasid. Üks neist on näiteks Malle Vakepea, kes meile matemaatikat andis. Kohusetundliku õpilasena tulin ma ikka tohutult vara kooli, kuigi ma elasin kõrvalmajas ja siis, kui ma haige olin, oli alati hästi hea vaadata staadioni peale, et mis nad seal siis teevad.

Hariduselt olen ma tegelikult pedagoog ja vene filoloog. Muidu ma tegelesin huvitegevusega, – õpetajad ja üritused –, aga sellest aastast on mul ka 18 lasteaeda, Põhja-Tallinna lasteaiad. Selline austav ülesanne.

Kuidas nägi Teie kooliajal välja tavaline koolipäev võrreldes tänapäevaga?

See oli ikka totaalselt teistsugune. Kuna ma olen hariduse alal töötav inimene, siis mul on hästi lihtne võrrelda ja kuna mul on kaks last ja päris suure vanusevahega, kümme aastat on neil vahet, siis ma juba sealt saan öelda, milline see koolielu on. Ütleme, et oluliselt rangem oli siis, kui mina koolis käisin. See oli ikkagi väga täpselt reglementeeritud, kõik see istumine, astumine. Ühesõnaga, kui tund hakkas kell kaheksa, siis ei saanud olla, et mõni jooksis sisse 8.15, et oi, *sorry*, magasin sisse. Seda lihtsalt ei saanud olla.

See oli ikkagi see aeg, kui oli koolivorm. Esimeses klassis olid meil kenad sinised seelikud, heledamad sinist sorti kraega pluusid, koolimütsid, mis olid nokaga ja sinised koos valge imeliku triibuga, ja see oli ikkagi nagu Aamen kirikus, see pidi nii olema. Sa ei saanud kooli kuidagi teistmoodi tulla. Portfell oli ilusasti ja korralikult ning kui sa ikkagi oktoobrilaps olid, siis märk oli rinnas. Sellel ajal oli väga haruldane, et sa ei olnud oktoobrilaps või pioneer. See oli lihtsalt selline aeg ja meil oli klassis ikka ka paar inimest, kes seda ei olnud ja ega neil alguses kerge olnud. Õpetajad ikka päris palju

küsisid, et miks ikka ei ole. Keegi väga ei mõelnud, et kas ikka peab olema või ei pea, see lihtsalt oli nii.

Kuna meil oli direktoriks ikkagi legendaarne Harri Kelder, siis ta seisis iga jumala vahetund siin samas keskel nende vitriinide juures ja siis kõik jalutasid. Sellist asja, et keegi kuskil nühkis seina ääres või lebotas niisama, see ei oleks kõne allagi tulnud. Kõik kõndisid kahe kaupa koos korrapidaja ja õpetajaga niimoodi rõõmsasti. Klassi ei jäetud vahetunni ajaks kedagi. Õpetaja keeras klassi ukse kinni, tuulutati kogu aeg klassi. Sellist asja, et keegi seal sellel ajal istuks, ei tulnud kõne allagi. Või et näiteks kott on põrandal tunni ajal, selleks oli nagi, mis oli laua küljes ja sinna kott ka pandi. Kord oli tiba teistmoodi.

Kui võrrelda oma lastega, siis poeg on juba kooli lõpetanud ja temal oli see kõik juba leebem. Tema on lõpetanud nii-öelda eliitkooli, mulle see sõna iseenesest ei meeldi, aga paraku on Eestis nii, et haridusel ja haridusel on vahe. Koolivormi ma ei mäleta, et poisil oleks olnud... Vest vist ikka oli, aga tüdruk on koolis, kus on koolivorm ja mulle meeldib. Selles mõttes, et pered on erinevad. Vene ajal olid kõik suhteliselt sarnased, ei olnud sellist kihistumist, aga praegu loeb rikka ja vaesema lapse välimusest väga palju. Ja lapsed on oluliselt õelamad ehk näidatakse välja, kui sa oled veidi teistmoodi ja selles mõttes mina lapsevanemana tean, kes on lapsevanematest väga-väga rikas, aga see ei paista välimuselt välja, sest nad käivad ühtemoodi riides ja lapsed ei tee mingit vahet.

Samamoodi ka vaimne vägivald, kui sa oled teistmoodi, sest ei ole alati hea teistmoodi olla, vaid on kasulikum olla teistega võib-olla sarnane. Elu on kahjuks selline.

Kui ma nüüd võtan aga ametniku seisukohalt, siis ma olen käinud tänu oma ametile hästi palju koolides ning näen, et praegu on kord väga vabaks läinud. Ühest küljest on see võib-olla hea, teisest küljest pole ma jälle päris kindel, et alati selline vabakasvatus ja vabaks laskmine ikka hea on. Eks mindki on kostitatud erinevate sõnadega, kui ma võõra inimesena võõrasse kooli lähen, aga see näitab pigem sisemist kultuuri. On koole, kus on see väga tõsiselt ja tugevalt olemas, kus ei tule kõne allagi, et valvuritädi keegi ei tereta, sest see on norm, aga samas on koole, kus mind kui võõrast võetakse väga ebatsensuursete sõnadega vastu, näiteks: "Mida, mutt, sa ronisid siia?". Kõik see on võimalik, see on tänane Tallinn. See kõik on hästi palju ka juhis kinni.

Miks tulite õppima just Tallinna 32. Keskkooli?

Siis ei olnud teist varianti, siis olid piirkonnakoolid. Olid konkreetselt elumajad, mis käisid täpselt selle kooli juurde. Kuna ma põhimõtteliselt olin selle kooli õue peal, siis mul teist varianti ei olnud, sest sellel ajal Artet, siis oli ta 49. Keskkool, alles ehitati, ja mõned lapsed läksid 6. klassist Arte Gümnaasiumisse.

Kas Teil oli ka võimalus valida erinevate õppesuundade vahel nagu on see võimalik täna?

Gümnaasiumis oli küll, et tüdrukutel oli selline klass nagu siidimaal või midagi sellist ja poisid said kõik, mis selle aja kohta oli ikka väga kõva sõna, autojuhiload. Sellist asja ma ei tea, et oleks üldse sel ajal mujal olnud, igal juhul meie koolis poisid need load kätte said. Mina sain veel ka õmbleja paberid, mis oli ka kõva sõna. B-klassi tüdrukud tegid siidimaali ja meie a-klassis saime õmbleja paberid.

Kas Teile meeldis Teie õppesuund või oleksite soovinud seda võimalusel vahetada?

Mulle väga meeldis, sest ma arvan, et siidimaal oleks ka mulle tõenäoliselt sobinud, aga õmblemine meeldib mulle siamaani. Sellest õmblemise oskusest oli mul Vene ajal ikka väga palju kasu. Ma tegin endale selga nii palju lähedaid asju.

Täna on Tallinna 32. Keskkool tuntud just oma erinevate ürituste poolest. Kas ka Teie koolis käimise ajal oli kool millegi poolest tuntud?

Erinevaid pidusid tehti küll, aga siis oli veel teatrikallak olemas. Selleks ajaks, kui mina läksin gümnaasiumisse, enam teatrikallakut muidugi ei olnud, aga need näitlejad, kes olid juba jõudnud ülikoolid lõpetada, näitlesid juba teatris. Neid kõiki me juba teadsime, sest olime teatris käinud, telekast vaadanud. See kuma oli kogu aeg taustaks ja selle pealt sõitis 32. Keskkool ikka suhteliselt kaua. Seda teati kui teatrikooli, isegi siis, kui teatrikallakut ei olnud.

Kas Te olete ka praegu kooliga kuidagi seotud?

Olen küll. Kuigi mitte kui vilistlane, vaid kui ametnik. Läbi erinevate ürituste on see minu jaoks hästi kerge, teades, mis tööd siin tehakse ja mis inimesed siin töötavad, sest praegune direktor oli omal ajal huvijuht ja paistis silma just sellise energia või sooviga midagi teha. Hästi mugav on palka saada ka nii, et siit siiani on minu töö ja kõik. Tema tahtis aga teha rohkem ja sealt tuli see, et siia kooli tuli õpilasetlejate konkurss ja ka teatrikonkurss. Praegu on Kristel Kubber huvijuht ning ka tema on seda joont jätkanud.

Muidugi on alati tulnud kutse Oma kooli päevale, aga ütlen ausalt, et ma pole kunagi käinud. Ma arvan, et mul ei tekkinud sellist oma kooli tunnet või ei olnud meie klass nii ühtne, just gümnaasiumis. Mul ei tekkinud tunnet, et oh, jess, nüüd ma tulen, aga ma tulen siia tööalaselt alati väga hea meelelega. Kooli kokkutulekutel käisin ma algselt päris mitmel, aga kui klassivennad ja -õed pigem eksponeerivad iseennast, mitte ei fännata seda kooli ja seda tunnet... Mina ei ole enda näitaja tüüp.

Kuidas on Tallinna 32. Keskkool aastate jooksul muutunud või arenenud?

On muutunud, aga on ainult heas suunas. Kuna minul on siit kogemus kui õpilasest ja ka ametnikust, kes seda kõrvalt näeb, siis võib öelda, et siin on tehtud väga palju huvitavaid asju, mida mulle meeldib vaadata kõrvalt ja mida mulle kui lapsevanemale meeldiks, kui laps seal ka osaleks.

Ilmselt on koolis läinud selles mõttes raskemaks, et palju on tulnud lapsi, kel, ma ei saa nüüd öelda, et see oleks diagnoos, aga ütleme, et keda peaks integreerima kooli, et on tekkinud väikeklassid; on tekkinud see, et kõik lapsed ei ole sarnased. Selle jaoks tehakse palju ära, aga neile leitakse siin koolis ühisosa. Mulle meeldib see, mida tehakse, mulle meeldivad need üritused, mulle meeldib see, kui kutsutakse igal aastal oma õpetajaid kokku, kaetakse laud, räägitakse, üritatakse.

Ilmselt kui tuleb ka uus direktor, siis alati on võimalus, et kõik ei sobi ja ei peagi sobima ja kindlasti ka vanad olid ei jää rahule sellega, et on uued tuuled. Mina kõrvalseisjana näen, et nad on alati rikastanud. Siin majas on kindlasti olnud ka raskeid aegu, aga alati on sellest välja tuldud. Mulle üldjoontes see ikka meeldib. Mulle meeldib, et seda maja hoitakse, et ta ei näe välja nagu peale pommilahvatust. Ma ei pruugi inimesena alati nõus olla, et mis värvi on pink või sein, aga ta näeb kodune välja, ta näeb puhas välja. Samas on see sundimatu. Mulle meeldib, mis siin tehakse.

Tegelikult ma kommenteerin veel ametnikuna. Tallinna 32. Keskkool võtab enamjaolt alati osa ka ülelinnalistest üritustest, olgu see moe- või laulukonkurss, teatri- või etluskonkurss või spordivõistlus, sellega antakse lastele võimalus. Iseenesest õpetaja ju ei pea neid üritusi vedama, sest tema tund lõppes ja ta võib koju minna. Miks ta peaks nagu elektrijänes jooksma lastega veel sinna ja sinna ja veel kolmandasse kohta? Aga alati on neid koole, kes seda teevad ja üldjoontes on ka 32. Keskkool seal sees, et õpetajad tahavad veel midagi muud anda lastele, kui ainult see 45-minutiline tund õpikuga ja see on oluline.

Tallinna 32. Keskkool tähistab sel aastal oma 45. juubeliaastat. Kas Teil on plaanis kuidagi selle sündmuse tähistamisest osa võtta?

Kui see info minuni jõuab. Tegelikult see info pole veel minuni jõudnud, mingil kujul ma kindlasti võtan, aga ma ütlengi, et kui ma selle info saan, siis ma vaatan. See on hästi huvitav, et Vene ajal oli komme, et kui oli koolil sünnipäev, siis see alati pandi lehte. See paistis alati silma, millisel koolil oli rohkem raha – kuulutus oli võimalikult suur. Vene ajal oli hästi palju kooli juubeleid Salme kultuurikeskuses.

Mida tahaksite soovida koolile sünnipäeva puhul?

Samamoodi edasi – see suund on õige! Anda lastele võimalikult palju, et kool ei tähenda 45-minutit tundi, vaid see tähendab hoopis rohkem. See tähendab huvitegevust, tähendab seda meelsust ja seda eestlaseks olemist. On neid koole, kus sellele tähelepanu ei pöörata, aga see on meie väikeses Eestis hästi oluline, et olgu see teatriklass või olgu see mingi muu – ühte tuleb osata hoida. Mulle tundub, et ma näen seda siin aina rohkem, ma ei saa öelda, et omal ajal seda nagu väga oli. Ajad olid tõenäoliselt teised. Praegu ma näen küll, et see oma kooli tunne, et see on siin olemas.

Anna Maria Jäetma, 11C